

Ras van biokoe

Biologische melkveehouder zoekt bij bedrijf passend ras

Op het gros van de biologische bedrijven lopen nog altijd Holstein-Friesiankoeien. De laatste tien jaar is er een tendens naar een groter aandeel andere rassen, waarbij ook de extremen Jersey en Belgisch witblauw gekozen worden.

Alle veehouders zoeken uiteindelijk naar een koe die bij het bedrijf en de veehouder past. Ze moet zonder problemen de omstandigheden op het bedrijf aankunnen. Er wordt gezocht naar een robuuste koe die probleemloos en lang meegaat (gemiddeld een halfjaar langer dan gangbaar).

Er blijken vele mogelijkheden te zijn om dat doel te bereiken. In de biologische veehouderij geldt bij de fokkerij een extra regel: een stier mag niet gefokt zijn met behulp van embryo-transplantatie. In de biologisch-dynamische landbouw mogen ook geen eenzijdig doorgefokte rassen als Belgisch blauw of rassen met de dikbilfactor gebruikt worden.

Daarnaast spelen natuurlijk ook andere normen en factoren een meer of minder grote rol. Productieniveau, gehalten, het beschikbare rantsoen (hoeveelheid en kwaliteit ruwvoer, hoge prijs van biologisch krachtvoer), huisverkoop vleespakketten zijn medebepalend voor de ras- en stierenkeuze op een bedrijf. Naarmate de koeien

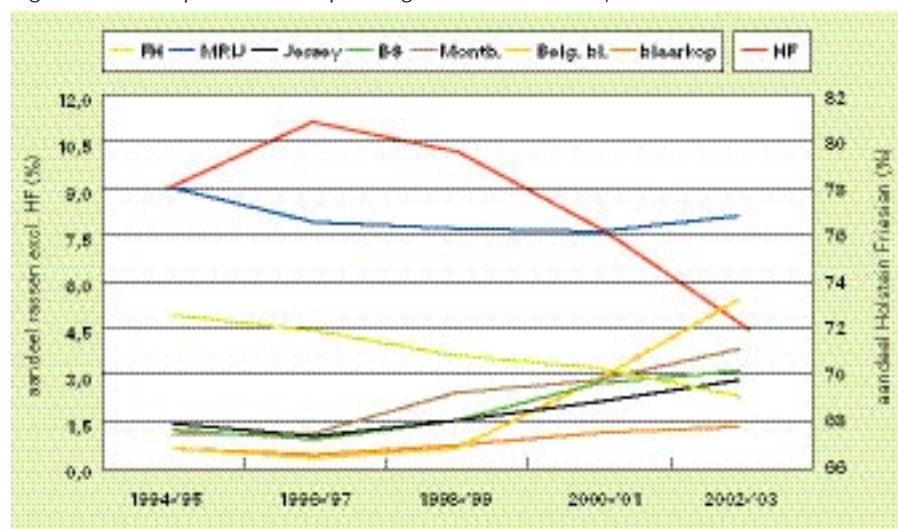
langer meegaan hoeft er minder jongvee aangehouden te worden en is er meer interesse voor het tot waarde brengen van de uitstoot.

Holstein Friesian veruit favoriet

Op de meeste biologische melkveebedrijven bestaat de veestapel uit Holstein-Friesiankoeien. Bij de omschakeling van een gangbare naar een biologische bedrijfsvoering wordt niet rigoreus van veeras gewisseld. Vaak blijkt pas een aantal jaren na het omschakelen dat de koeien niet meer kunnen voldoen aan de eisen van het bedrijf. Naarmate bedrijven langer omgeschakeld zijn en er strengere normen gehanteerd worden, is de kans groter dat andere eigenschappen bij de stierkeuze belangrijk worden. Voor een deel kunnen die binnen het bestaande ras gevonden worden, voor een deel wordt daarvoor in andere rassen naar de oplossing gezocht.

Uit de rasgegevens van de veestapels van 93 biologische melkveebedrijven (figuur 1) blijkt dat het aandeel Holstein Friesian de

Figuur 1 – Verloop rasaandeel op biologische melkveebedrijven

Vragen?

Gidi Smolders

Voor vragen over dit artikel kunt u aanstaande maandag tussen 12.00 en 13.00 uur telefonisch contact opnemen met de auteur(s) door te bellen naar: 0320-238238

laatste tien jaar is afgenomen; het aandeel HF in de in 2000-2003 geboren kalveren is circa 70 procent. De andere rassen samen hebben dan ongeveer 30 procent, waarbij MRIJ met zo'n 8 procent over de jaren vrij constant blijft. Vaak betreft het veehouders die ook vóór omschakeling een roodbonte veestapel hadden en die proberen zowel de melkproductie als de vleesproductie-eigenschappen van het ras in stand te houden.

Andere veehouders met oorspronkelijk een MRIJ-veestapel kruisen met Montbéliarde of soms met Fleckvieh om een nog soberder koe te krijgen, die daarbij voor een hoge omzet en aanwas kan zorgen. Het aandeel Jersey is nog gering: op 20 van de 93 bedrijven wordt Jersey gebruikt. Het goed kunnen omgaan met ruwvoer, de goede klauwen en de hoge gehalten zijn punten die indruk maken.

Een ander ras met hoge gehalten maar ook goede vleesproductiekwaliteiten is Brown Swiss. Op bijna een derde van de bedrijven zit Brown-Swissbloed in de veestapel, maar slechts op zes bedrijven meer dan 20 procent. Vleesrassen winnen binnen de biolandbouw terrein; met name Belgisch blauw wordt op een beperkt aantal bedrijven vrij fors ingezet op het onder-eind van de veestapel.

Het aandeel Fries-Hollands vee is de laatste tien jaar ongeveer gehalveerd en slechts één bedrijf heeft nog overwegend Fries-Hollands vee.

Ing. A. A. Smolders, onderzoeker ASG